

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

A. KEIMENO:

Postquam XIV annos in Italia complevit, Carthaginienses eum in Africam revocaverunt. Ibi Hannibal bellum cum Romanis **componere frustra** cupivit. Denique cum P. Scipione apud Zamam dimicavit, sed Romani victoriam reportaverunt.

Sulpicius Gallus legatus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerebat. Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να μεταφράσετε το παραπάνω λατινικό κείμενο. (40)
2. α) **legatus, monstrum:** να δοθούν οι πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών των ουσιαστικών

β) **exercitum alacrem, eoque modo:** να κλιθούν και στους δύο αριθμούς οι συνεκφορές

γ) Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς: **regem, statu, ratione.** (15)
3. α) Να γίνει χρονική αντικατάσταση στους εξής ρηματικούς τύπους: **complevit, misit, invaserat.**

β) **gerebat, amiserat, cupivit:** να γράψετε σε ποιο πρόσωπο, σε ποιον αριθμό και σε ποιο χρόνο βρίσκονται τα ρήματα. Κατόπιν να δώσετε το αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού στον ίδιο χρόνο των ρημάτων.

γ) **amiserat:** να γίνει χρονική αντικατάσταση του ρήματος. (15)
4. **Denique cum P. Scipione apud Zamam dimicavit, sed Romani victoriam reportaverunt. :** να γίνει χωρισμός – χαρακτηρισμός προτάσεων και αναλυτική σύνταξη της περιόδου. (30)
5. α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.

β) Να προσδιορίσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου “**componere**” και να δικαιολογήσετε την πτώση του. (30)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Β ΛΥΚΕΙΟΥ

1. Αφού συμπλήρωσε δεκατέσσερα χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι ανακάλεσαν αυτόν στην Αφρική. Εκεί ο Αννίβας μάταια επιθύμησε να τελειώσει τον πόλεμο με τους Ρωμαίους (με συνθήκη). Τελικά αγωνίστηκε με τον Πόπλιο Σκιπίωνα κοντά στη Ζάμα, αλλά οι Ρωμαίοι κέρδισαν τη νίκη.

Ο Σουλπίκιος Γάλλος ήταν ύπαρχος του Λεύκιου Αιμίλιου Παύλου, ο οποίος διεξήγε πόλεμο εναντίον του βασιλιά Περσέα. (Μια) ξάστερη νύχτα ξαφνικά το φεγγάρι είχε πάθει έκλειψη. Εξαιτίας του ξαφνικού (παράξενου και φοβερού) θεάματος τρόμος είχε καταλάβει τις ψυχές των στρατιωτών και ο στρατός είχε χάσει το ηθικό (του). Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος πραγματεύτηκε τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των άστρων και της σελήνης και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε το στρατό στη μάχη με αναπτερωμένο ηθικό.

2. α) **legatus:** legati/legato/legatum/legato

Legatorum/legatis/legatos/legatis

monstrum: monstri/monstro/monstrum/monstro
monstrorum/monstroris/monstrora/monstroris

β) **exercitum alacrem:**

exercitus alacer	exercitus alacres
exercitus alacris	exercituum alacrium
exercitui alacri	exercitibus alacribus
exercitum alacrem	exercitus alacres
exercitus alacer	exercitus alacres
exercitu alacri	exercitibus alacribus

eoque modo:

isque modus	isque modi
eiusque modi	eorumque modorum
eique modo	eisque modis
eumque modum	eosque modos
- Mode	- modi

Eoque modo eisque modis

γ) **regem:**

rex reges
regis regum
regi regibus
regem reges
rex reges
rege regibus

statu:

status status
status statuum
statui statibus
statum status

status status

statu statibus

ratione : ratio/rationis/rationi/rationem/ratio/ratione

3. α) complevit: complet/complebat/complebit/complevit/compleverat/compleverit

Misit: mittit/mittebat/mittet/misit/miserat/miserit

Invaserat: invadit/invadebat/invadet/invasit/invaserat/invaserit

β) gerebat: γ' ενικό παρατατικού /gerebant

amiserat: γ' ενικό υπερσυντέλικου/amiserant

cupivit: γ' ενικό παρακειμένου/ cupiverunt-cupivere

γ) amiserat: amittit/amittebat/amittet/amisit/amiserat/amiserit

4. κύρια πρόταση

Denique: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο dimicavit

cum P. Scipione : εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής κατεύθυνσης στο dimicavit

apud Zamam : εμπρόθετος προσδιορισμός του πλησίον στο dimicavit

dimicavit: ρήμα

sed Romani victoriam reportaverunt. : κύρια πρόταση

Romani: υποκείμενο στο reportaverunt

victoriam: αντικείμενο στο reportaverunt

reportaverunt: ρήμα

5. α) eum: αντικείμενο στο ρήμα revocaverunt

frustra : επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο cupivit

regem: παραθεση στο Persen

ob monstrum : εμπροθετος προσδιορισμος του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο invaserat

stellarum : γενική υποκειμενική στο statu /motibus

exercitum : αντικείμενο στο misit

β) “componere” : το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το HANNIBAL ,είναι σε πτώση ονομαστική γιατί έχουμε ταυτοπροσωπία.